

Nr 504

Av herr Geijer, Arne, m. fl., om rätt för stats- och kommunaltjänstemän att sluta avtal om arbetstidens förläggning

(Lika lydande med motion nr 591 i Andra kammaren)

Kungl. Maj:t har i proposition nr 5 till årets riksdag framlagt förslag till ny arbetstidslag att träda i kraft den 1 januari 1971. Arbetstiden förkortas i två lika stora etapper från 42 1/2 timmar per vecka till 40 timmar. På så sätt skulle 40-timmarsveckan vara genomförd den 1 januari 1973.

En viktig nyhet i den nya lagen är att den kommer att ansluta praktiskt taget alla landets löntagare. Tjänstemän i enskild tjänst och stora grupper av stats- och kommunalanställda föres in under lagstiftningen och får därigenom en lagligen begränsad arbetstid.

Denna reform motsvarar helt Landsorganisationens målsättning, att arbets- och sociallagstiftningen så långt möjligt bör omfatta alla löntagare oavsett om de är i enskild eller allmän tjänst. Tidigare har t. ex. arbetarskyddslagen utsträckts att gälla även de samhällsanställda, som tidigare var uteslutna från dess tillämpning. Den föreslagna vidgningen av arbetstidslagets tillämpning får stor betydelse för stora grupper av Landsorganisationens medlemmar. Av organisationens medlemmar är närmare 1/4, eller ca 375 000, anställda av stat eller kommun. Flertalet av dessa samhällsanställda faller inte under den nuvarande lagen.

1963 års arbetstidsutredning förutsåg att en intim samverkan mellan avtalsparterna på det statliga och kommunala arbetsfältet skulle vara nödvändig för en smidig anpassning till den nya arbetstidslagstiftningen. Man räkade med att lagens dispositiva karaktär skulle underlätta en fördelning av arbetstiden, som kunde anses lämplig för t. ex. trafikföretag eller vårdinstitutioner. Man kunde förutse att lagens utvidgning till nya områden skulle medföra en del problem, även om skillnaden mellan arbetstidens förläggning alltmer har minskat.

Undertecknade motionärer vill därför fästa uppmärksamheten på en fråga, som diskuterats under utredningens gång men som ej beaktats i propositionens förslag till ny arbetstidslag. Uppenbart är, att den nya lagstiftningen medför ett ökat behov av att träffa kollektivavtal om arbetstidens förläggning för de stats- och kommunalanställda.

Enligt gällande stats- och kommunaltjänstemannalagstiftning saknas en

sådan rätt. Ändå föreslås ingen ändring i denna, utan man vill avvakta 1967 års förhandlingsutredning och hänvisar till utvecklad praxis. En sådan motivering har inte härkraft, då de kommunala arbetsgivarna hävdar att kommunaltjänstemannalagen utesluter avtal om arbetstidens förläggning och även avvisat förhandlingar i andra former.

Med hänsyn härtill finner vi att den omnämnda begränsningen i de offentligt anställdas förhandlingsrätt bör upphävas. Stats- och kommunaltjänstemannalagarna bör ändras så, att de klart anger rätten att reglera arbetstidsfrågorna genom kollektivavtal. Detta skulle kunna ske om de inskränkningar i avtalsrätten som stadgas i § 3 i statstjänstemannalagen resp. § 2 i kommunaltjänstemannalagen borttages.

Vi får sålunda föreslå,

att riksdagen i anslutning till behandlingen av proposition nr 5 om ny arbetstidslag i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att proposition framläggas om sådan ändring i stats- och kommunaltjänstemannalagarna, att det nuvarande förbudet att sluta avtal om arbetstidens förläggning borttages (§ 3 och § 2 i respektive lagar).

Stockholm den 28 januari 1970

Arne Geijer (s)

Thore Sörlin (s)

Ivar Högström (s)

Nr 505

Av herr Hjorth och herr Pettersson, Georg, om ersättning från sjukförsäkringen för borttagande av tatuering.

(Lika lydande med motion nr 999 i Andra kammaren)

Stockholm den 28 januari 1970

Nils Hjorth (s)

Georg Pettersson (s)